NOR ZARTONK

ՆՈՐ ՉԱՐԹՈՆՔ

www.norzartonk.org

BÜLTEN • Sayı: 4
Kasım - Aralık 2013

BU DAHA BAŞLANGIÇ!

2 **Gezi'den HDK'ye Sokak, Direniş, Özgürlük!**

4 **Emek, Her Gün Mücadele Demektir!**

5 **Unutursak Kalbimiz Kurusun!**

6 **Anayasa Üzerine II: 'Demokrasi' Paketi ve Anayasa**

8 **Nor Radyo Yeni Yayın Dönemine Başladı: Bu Daha Başlangıç, Mücadeleye Devam!**

10 **Zorunlu Din Dersi ve Yarattığı Sorunlar**

11 Բանուրները

12 Ո՞վ մսաց մաքուր հայ

İletişim: **info@NorZartonk.org**
facebook.com/NorZartonk
twitter.com/NorZartonk

Bu Daha Başlangıç!

Türkiye'de yaşanmış en vahşi katliamlardan birinin ikinci seneyi devriyesi arifesinde çıkartıyoruz Nor Zartonk Bülteni'nin Kasım-Aralık sayısını. Türkiye medyasındaki sansür ve oto-sansürü simgeleyen penguenler Gezi Direnişinden 1,5 yıl önce uğramıştı Şırnak'ın bir köyü olan Roboski'ye. Katliamın gerçekleştiği gün ana akım medya üç maymunu oynarken haber kaynağı yine sosyal medya oluyordu. İki yıla yaklaşan katliam sonucunda halen ciddi bir yargılama gerçekleşmediği gibi katliamın sorumlusu AKP hükümeti ise her fırsatta konuyu geçiştirmektedir. Geçmişten de aldığı miras ile katliamlar ile yüzleşmeyen Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerine bir yenisi daha ekleniştir.

Bir diğer yandan Halkların Demokratik Partisi (HDP) de yerel seçimler arifesinde Türkiye halklarının umudunu oluşturmakta. Gezi Parkı Direnişi'nin içinden gelen demokrasi ve mücadele ruhuyla, ''bu daha başlangıç'' şiarı ile yola çıkan HDP 1. Olağanüstü kongresini gerçekleştirdi. Türkiye'nin batısında ciddi bir alternatif olarak ortaya çıkan HDP, 2015 seçimlerinde meclise de girecektir. Ülkedeki muhalefetsizlik ile otokrasisinin gün be gün arttıran AKP hükümetinin ve ona bağlı medyanın karalamalarına, daha kurulduğu ilk anda muhattap olan HDP, sokakta ve parlamentoda etkin bir muhalefet oluşturacaktır.

Türkiye'deki birçok sosyalist parti ve farklı etnik grupların temsil edildiği HDP, yıllardır süregelen bir birikimin de üzerinde yükselmektedir. 2007 seçimlerindeki Bin Umut Adayları deneyimini arkasına alarak Emek, Demokrasi ve Özgürlük bloğu olarak başlayan ve 2011 seçim başarısı sonrası Halkların Demokratik Kongresine dönüşen mücadele hattı, Mart 2014 yerel seçimlerinde HDP ile tüm halklardan emekçilerin umudu olacaktır. Halkların Demokratik Partisi katılımcı, şeffaf, özyönetimci bir yerel yönetim anlayışı ile düzen partilerinin alternatifi konumundadır.

Sayımız, HDK Yürütme Kurulu üyesi, Nor Zartonk'tan Sayat Tekir'in HDK Genel Kurulunda yaptığı konuşma ile başlıyor. Hemen ardından, işçileri adeta bir kıskaç altına alan neo-liberal sistemin, Türkiye Ermeni Toplumuna yansımasını konu edinen 'Emek, Her Gün Yeniden Mücadele Etmektir' başlıklı yazıyı okuyabilirsiniz.

Devletin katliamcı geleneğine tekrar şahit olduğumuz ve üzerinden 2 yıl geçen Roboski katliamını konu edinen 'Unutursak Kalbimiz Kurusun!' başlıklı yazı da bu sayımızda yer alıyor. Eylül-Ekim sayımızda başlattığımız 'Anayasa Üzerine' yazı dizisinin ikinci yazısı 'Demokrasi Paketi ve Anayasa' başlaklı yazıyı yine bu sayımızda bulacaksınız.

Nor Radyo'nun yeni yayın dönemini, 'Bu Daha Başlangıç Mücadeleye Devam' yazısında okuyabilirsiniz. Ayırca MEB'in tartışmalı kararları ile oluşan ve farklı inançları yok sayan yeni sınav sistemini konu edinen 'Zorunlu Din Dersi ve Yarattığı Sorunlar' başlıklı yazıyı yine bu sayıda bulabilirsiniz.

Ermenice bölümümüzde ise, kadın şair Şaşunig Gurğinyan'ın 'İşçiler' şiirini ve Pakrat Estukyan'ın Müslümanlaştırılmış Ermeniler'i konu edinen 'Safkan Ermeni Kaldı mı ki?' yazısını bulabilirsiniz.

Kapak fotoğrafları, Murat Ezer'e aittir.

Gezi'den HDK'ye Sokak, Direniş, Özgürlük!*

Sevgili Yoldaşlar,

En başta Gezi Direnişi sırasında hayatını kaybeden Mehmet Ayvalıtaş, Abdullah Cömert, Ethem Sarısülük, Medeni Yıldırım, Ali İsmail Korkmaz ve Ahmet Atakan'ı saygıyla anıyoruz.

Selam olsun yitirdiğimiz tüm yoldaşlara. Direngenlikleri mücadelemize güç olsun, yolumuzu aydınlatsın.

Selam olsun Gezi Direnişi'nde yaralanan yoldaşlara,

Selam olsun Gezi Direnişi sonrası hukuksuzca tutuklanan ve şu anda aramızda olamayan yoldaşlara,

Selam olsun Rojava ve tüm dünyada gerçekleşen devrimlere,

Selam olsun tüm halklardan emekçilere,

Ve selam olsun güneşli, güzel günlere inanan çocuklara…

Ermenilerin özörgütlülüğü Nor Zartonk'u temsilen sizleri saygı ile selamlıyorum.

Barışın olmazsa olmazı geçmişle hesaplaşmaktır

Türkiye, önemli bir dönemecin eşiğindedir. 2013 Newroz'u ile başlbarış süreci, AKP Hükümeti yüzünden tıkanmıştır. Demokratik kamuoyu, hükümetin adım atmasını beklerken, karşımıza bolca parlatılmış fakat içi çok da dolu olmayan bir paket çıkmıştır. 'Demokratikleşme' adı altında çıkan bu paketin ve paketi hazırlayan zihniyetin barışı getirmesi mümkün değildir. Barış, ancak ve ancak tüm halklardan emekçilerin iradesi ile gelecektir, aksi halde, yüz yıl önce olduğu gibi, yeni bir "Artık gâvura gâvur denmeyecek!" anayasası ile karşılaşacağız! **Bu barışın olmazsa olmazı, geçmiş ile hesaplaşmaktır. Geçmişte yaşanan soykırım ve katliamlar, pogrom ve ayrımcı uygulamalar ile yüzleşmeden barış gelmeyecektir**.

Barışın bir tarafı da Ermeni halkıdır. Hrant Dink'in

> Selam olsun tüm halklardan emekçilere,
>
> Ve selam olsun güneşli, güzel günlere inanan çocuklara…
>
> Ermenilerin özörgütlülüğü Nor Zartonk'u temsilen sizleri saygı ile selamlıyorum.

öldürülmesi üzerinden altı yıl geçmişken, bugün geldiğimiz noktada, Ermeniler halen Ermeni oldukları için öldürülmekte; Ermeni kelimesi küfür olarak kullanılmakta; eski Ermeni yerleşim yerleri talan edilmekte; Ermeni mahallelerinde, yaşlı Ermeni kadınlarına saldırılar sürmektedir. Devlet, bizleri soy kodu halen fişlemektedir.

Evet doğrudur, bu uygulamalar Ermenilerin sayısını ciddi şekilde azalmıştır ve bir korku toplumu yaratmıştır. Fakat tüm bunlara rağmen, şu da unutulmamalıdır ki Ermeniler kendi örgütü ile bu korkuyu parçalamaya çabalamakta ve mücadelenin saflarında yer almaktadır. **Ermeniler, eşitlik, özgürlük, kardeşlik ve barış mücadelesinin öznelerinden biridir, bir kenar süsü değildir!**

Sevgili yoldaşlar, geçmiş ile yüzleşmeden, yüzleşme için çaba sarf etmeden, tahayyül ettiğimiz geleceği kuramayız. Şu da bir gerçek ki, **geçmişle yüzleşmek, vicdan temizleme seanslarına dönüşmemelidir. Biz, merhamet değil, adalet istiyoruz!** Ve bu adalet sağlanmadıkça, barış toplumsallaşmayacaktır.

On yıldır ülkeyi milliyetçilik, muhafazakârlık ve popülizm doğrultusunda, sosyal hakları azaltarak, yüksek vergiler ve özelleştirmeler ile yöneten 'yerli Margaret Thatcher'ımız' Recep Tayyip Erdoğan, demokrasiyi de iki dudağı arasına hapsetmiştir. Başbakan diyor ya "Biz iyi biliriz" diye, doğrudur, siz iyi bilirsiniz! Siz neo-liberalizmi iyi bilirsiniz! Siz taşeronlaştırmayı, siz iş cinayetlerini iyi bilirsiniz!

Siz öldürmeyi de iyi bilirsiniz! Roboskî Katliamı üzerinden bugün tam 668 gün geçti.

Siz, Hrant Dink, Ceylan Önkol, Festus Okey cinayetlerinde olduğu gibi katilleri korumayı da iyi bilirsiniz.

Madımak Katliamı davasında gördüğümüz gibi, siz zaman aşımını, hukuksuzluğu iyi bilirsiniz, katilleri savunanları bakan yapmayı da iyi bilirsiniz!

Biz de direnişi iyi biliriz!

Peki, biz neyi biliriz? Ey başbakan, sizler, 30 yıldır Kürdistan'daki 'serhıldan'a ve en son da Gezi Direnişi'ne gözünüzü kapayamıyorsunuz. **Biz direnişi, biz 'serhildan'ı çok iyi biliriz! Biz paylaşmayı ve komünü de iyi biliriz! Biz özgürlüğü, biz kardeşliği de iyi biliriz!**

Biz, tüm halklardan emekçileriz. Biz yüzde 99'larız, 'Wall Street' işgalcileriyiz! Biz, "Bu daha başlangıç" diyen Gezi Direnişçileriyiz!

Biz, madenlerde göçük altında kalanlar, AVM inşaatlarında diri diri yananlarız. Biz, fabrikalarında, atölyelerinde direnenleriz. Biz, Kazova, Punto Deri, Hey Tekstil, Bosch işçileriyiz!

Biz, Sevag Balıkçı'yız, Metin Lokumcu'yuz, Engin Çeber'iz, Şerzan Kurt'uz. Biz, Uğur Kaymaz'ız, Sakine Cansız'ız! Biz, Hrant Dink'iz!

Biz, lezbiyenleriz, geyleriz, biseksülleriz, translarız, intersekseliz! Biz kısaltmalara sığmayız!

Biz, her türlü baskıya ve şiddete karşı "Bedenimiz bizimdir!" diyen kadınlarız!

Bizler Kızıldere'de düşenleriz, dövüşenleriz. Bizler ser verip sır vermeyenleriz. Biz ferman padişahınsa dağlar bizimdir diyenleriz!

Biz, Fransa'da faşizmin işgaline karşı direnişi örgütleyen Misak Manuşyan ve yoldaşlarıyız! Biz, Bakü Komünü'nü kuran Stephan Şahumyan ve yoldaşlarıyız!

Biz, Clara Zetkin, biz Zabel Yeseyan, biz Şuşanik Gürğinyan'ız!

Biz, bugünün 'imparatorluğu'na karşı direnen Spartakistleriz!

Biz, Komünarların ruhu, Zapatistaların isyanıyız! Biz, Bader-Meinhof'ların çığlığı, 'yeryüzünün lanetlileri'yiz!

Selam olsun bugünden yarını kuranlara…

Selam olsun umuda yolculuğa çıkıp, birbirine omuz verenlere…

**Halkların Demokratik Kongresi (HDK) Yürütme Kurulu Üyesi Sayat Tekir'in 26 Ekim 2013 tarihindeki HDK Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmanın tam metnidir.*

HDP ve HDK Merkez Yürütme Kurullarını Seçti

Ekim ayının sonunda, 3. Olağan Genel Kurulu'nu yapan Halkların Demokratik Kongresi (HDK) ile büyük kongresini düzenleyen Halkların Demokratik Partisi (HDP), meclis toplantılarını 2 Kasım Cumartesi günü Ankara'da yaptı. Meclis toplantılarında siyasal durum ve yerel seçimlere ilişkin görüşmelerinin ardından, HDK ve HDP için Merkez Yürütme Kurulu (MYK) seçimleri yapıldı.

Nor Zartonk'tan Melis Tantan HDP, Sayat Tekir ise HDK MYK'larına seçildi. HDK ve HDP'nin merkez kurulları ve meclisleri eş güdümlü olarak çalışacak.

Emek, Her Gün Yeniden Mücadele Etmektir!

Neo-liberal düzenin çarkları, durmadan yinelenen denetim toplumunu güçlendiriyor. Her defasında bu son bedel/diyet diye duyurulanlar, bir de bakmışsınız her şeyin başlangıcındaki halkaya dönüşüyor. Nefes almak, konuşmak bile bir müsadeyle gerçekleşmeye başlıyor ve özetle; çalışmak, kölelik olmaktan çıkamıyor.

Kapitalizmin ilk yıllarını aratmayan çalışma koşulları, hâlâ her halktan emekçilerin belini büküyor. Tüm emekçilere, patronunun zevk-ü sefası için çalışmak ve haklarından yoksun bırakılmak reva görülüyor. Bu, ne yazık ki edebi bir eserde ya da bir sinema filminde gördüğümüz klasik hikâyelerden değil. Hepimizin hayatını durmaksızın kapsayan ve sürekli yenilenen, bir kısmımızın başa çıkmakta zorlandığı, azınlığımızın ise mücadele etmeye çalıştığı bir trajedi. Sorgulanabilirlik ve hesap sorabilmek bir yana, haklarından bihaber kalınmaya mahkûm edilen bir karabasan, tüm hayatımızı etkisi altına alıyor.

Ermeni toplumu dahilinde de çalışma yaşamı söz konusu edildiğinde, bu emek sömürüsünden pek de uzak bir noktada değiliz. Yüz yıl öncesinde, soykırımla yok edilmeye çalışılmış ve hâlâ beyaz soykırımla yüz yüze olan, can kayıplarının yanında, ekonomik özgürlüğüne de sürekli müdahale edilen Ermeni halkı içinde de ne yazık ki kıstaslar farklı değil. **Ermeni halkının emekçi kesiminin ve yoksullarının, gerek günlük yaşantısında, gerek iş hayatında baskılandığı, hatta bizzat Ermeni işverenlerce hak gasplarına uğradığı maalesef ki başka bir gerçeklik olarak karşımızda duruyor.** Yarası olanların, soykırımdan kurtulmuş olanların dahi, isteyerek bu çarkın içinde, kendilerince sömürme heveslerinin farklı tezahürleri sürekli yineleniyor.

Dayanışma dediğimizin sadece düğün ya da cenazelerde bir araya gelmek olmadığını, muhalefet dediğimizin de sadece 'devlete karşı çıkmak' olmadığını yinelemeliyiz. Devletin baskısının sürekli olduğu bu ülkede, buna, bir de ötekilerin içerisinde, yine onlarca ezilen yaratma durumu ekleniyor. **Bir taraftan düzensiz/esnek ve uzun çalışma saatleri, sağlıksız yemekler, düşük ücretler, yemek ya da yol paralarının gaspı sürerken, diğer taraftan da bu koşullardaki işin çalışanlara verilmiş bir lütuf olduğu her gün hatırlatılıyor, olmayan bir samimiyet meşru kılınıyor.** Hakaretleri de kapsayan 'mobing' uygulamalarının yoğunluğu, kimi yerlerde gönüllülük adı altındaki emek sömürüsü gibi, her türlü hak gaspı, neredeyse olağan bir tavır ile aba altından sallanan sopalarla, çalışanı hizada tutma çabasına evriliyor.

Emekçiler için yaşam, rutinlerden ibaret bir döngüye hapsediliyor. Her şeyin en 'doğru'suna karar veren patronlar, bu içinden çıkılmaz karanlık şemayı olağan bir hale dönüştürüyor. Sözün esirgenmesi ya da olan bitenden bahsedilmemesi, birçok şeyi gizlemez. İşyerlerinde olan bitenleri dile getirmek, emek sömürüsüne karşı hak mücadelesi vermek, emekçilere çıkış yolunu gösteriyor. Ekmeğin, aslanın midesinde olduğu sıklıkla söylenirken, kazanılan her lokma için çabalamaksa elzem olandır. Ermeni halkından emekçilerin birlikte mücadele edebilmesi, hepimizi sınırlandırılmış, sinik ve muhtaç hallerden kurtaracak ve dayanışmayı büyütecektir. **Ermeni halkının, kendi içindeki dayanışmayı emek sömürüsüne maruz kalandan yana durarak vermesi, toplumun gerçek dayanışma kanallarını örebilmesinin olmazsa olmazlarındandır.** Mağdur edilmiş tüm halklardan emekçilerin birlikte direnişi ve mücadelesi ise, bu dayanışmayı daha güçlü kılacak ve aymazlıklara karşı "Yeter artık!" diyebilecektir.

Unutursak Kalbimiz Kurusun!

Batı'nın büyük şehirlerinde büyüyen çocuklar üzerlerinden geçen yolcu uçaklarına el sallayarak büyürken, Doğu'da (veya Kürdistan'da) çocuklar üzerlerinde uçuşan savaş uçaklarından korkarak büyürler Türkiye'de. O yüzdendir doğudaki çocuğun eline taş alması.

700 gün evvel anakım medyanın her zamanki gibi suskun olduğu, üç maymunu oynadığı günlerden biriydi 28 Aralık 2011. Uzaklarda bir köyde yaşayan ve kaçağa giden çoğu çocuk "34" kişinin üzerine Türk Ordusu'nun savaş uçakları bomba yağdırmıştı. Medya suskun kaldıkça internet üzerinden bölgeden bilgi akıyor ve kimlikler netleşiyordu. Köy ahalisi yavrularının bombayla parçalanan bedenlerini toplamak için koşmuştu yanlarına ve o köylere 700 gün geçmesine rağmen hala adalet uğramadı.

Cenazelerin kaldırılıp, eşek üzerinde köye geri taşındığı görüntüler devletin katliamcı geleneğini bir kez daha hatırlatıyor, Batı'da yılbaşı hazırlıkları yapılırken, ülkenin doğusundan ağıtlar yükseliyordu.

Günler sonra devlet görevlileri tarafından "zaten kaçakçılardı" denilip katliamı meşrulaştırmak için yoğun bir propaganda faaliyeti yürütülürken, zihinlerdeki birinci ve en basit soru ise devletin (bölgedeki jandarma kuvvetlerinin) bildiği ve olağanlaşmış, insanları mayınlı arazilerde yürümek zorunda bırakan bu eylemin cezasının ölüm mü olduğuydu. Tüm bunlardan sonra ise devlet, aileleri tazminat ile susturup, "Emine Ana"nın ziyareti ile olayı geçiştirmek ve üstünü örtmek istemişti. Kardeşlerinin, çocuklarının hesabını soranlar gözaltılar ve tutuklamalar ile yıldırılmaya çalışılmıştı.

Dönemin kürtaj tartışmalarında "Her kürtaj bir Uludere'dir" diyerek, adeta Roboski katliamına verilen tepkileri "abartılı" bulmuş ve insanların acılarını küçümsemişti. Bu pişkin ve sorumluluktan kaçan tavrı bugüne geldiğimiz hala sürdürmekte olan başbakan 700 gündür adalet talep eden

Cenazelerin kaldırılıp, eşek üzerinde köye geri taşındığı görüntüler devletin katliamcı geleneğini bir kez daha hatırlatıyor, Batı'da yılbaşı hazırlıkları yapılırken, ülkenin doğusundan ağıtlar yükseliyordu.

ailelere ve acıyı yüreğinde hisseden tüm halklara hala bir fail göstermedi, bir cevap vermedi. Gezi için "emri ben verdim" diyen Erdoğan, Roboski'de vur emrini kimin verdiğini hala açıklamadı.

Hiçbir şeyin aslında hiç de gizli olmadığı, sorumluların sorumluluklarını reddetmekten çekinmediği 700 gün geçti, acısı dün gibi taze olan Roboski katliamının üzerinden. Şunu bir kez daha vurgulamakta fayda var ki, Roboski sadece bir vicdan meselesi değil, aynı Hrant Dink ve Sevag Balıkçı davalarında olduğu gibi bir adalet meselesidir. Adaletin tesis edilmediği bir ülkede, onurlu ve kalıcı bir barıştan söz etmenin bir gerçekliği olmaz.

Roboski Katliamı'nın failleri derhal açığa çıkartılmalı, halkın ve adaletin önünde hesap vermelidir. Roboski'nin hesabını hep beraber soramazsak aynı Çorum'da, Maraş'ta, Sivas'ta olduğu gibi yenilerine engel olamayız. Roboski'ye Adalet gelmeden, Barış, Kürdistan'a gelemez.

Anayasa Üzerine II: ‘Demokrasi’ Paketi ve Anayasa

Nor Zartonk Bülteni›nin Eylül-Ekim sayısında tartışmaya açtığımız, yeni anayasa konusunda yaşanan gelişmelerden en önemlisi, Eylül ayının sonunda, AKP’nin açıkladığı ‘Demokrasi’ Paketi’ydi. Kısıtlı haklarla ortaya çıkan ve anayasa yazımını da etkileyen bu paketi ve anayasa yapım sürecinde yaşanan gelişmeleri soru-cevap şeklinde sunuyoruz.

Nor Zartonk’un ‘Demokrasi’ Paketi hakkındaki görüşleri nelerdir?

Ermenilerin özörgütlülüğü olarak, 2008 yılından itibaren, anadilde eğitimin bir hak olması ve devlet tarafından sübvanse edilmesi yönünde açıklamalarda bulunduk. Açıktır ki, demokratik kitle örgütleri ve siyasi partilerin dikkatini çekmeye çalıştığımız konulardan biri olan anadilde eğitim, AKP’nin popülist politikalarına terk edilemez.

Azınlıkların Lozan Antlaşması ile garanti altına alınan anadilde eğitim özgürlüğü, ‘Demokrasi’ Paketi ile diğer halklara da verildi. Türkiye halklarının anadillerini kullanma hakkı ve bu dillerin, devlet tarafından varlığının devamlılığını sağlama yükümlülüğü, sadece paketler ile değil, Anayasa’da da güvence altına alınmalıdır. Anayasa, bu dillerin kullanımını teşvik etmeli, özel ve kamu kurumlarında kullanımı için gerekli teknik altyapıyı sağlamalıdır. Anadilde eğitim hak olarak tanınmalı ve yaşam boyu eğitim, devlet tarafından her anlamda desteklenmelidir.

Türkiye halkları açısından paketi değerlendirmek gerekirse; nefret suçlarının yasaya girmesi olumlu iken, geçmiş tecrübelerimizin bize gösterdiği konunun esas önemli yanının, yasal düzenlemelerden ziyade, yasaların nasıl uygulanacağıdır. Türkiye’de en demokratik yasaların çıkması durumunda bile, halihazırdaki hükümete ve cemaatlere göbekten bağlı yargı sistemi ile uygulamalarda skandal kararlar görebiliyoruz. Kadın cinayetleri ve şiddet davaları bunun en iyi örneğidir. Gazeteci, akademisyen, öğrenci ve muhaliflere açılan davaları da unutmamak gerekir. Bir diğer yandan, Yargıtay üyesiyken, Hrant Dink’in ‘Türklüğe hakaret’ davasından aldığı cezayı onaylayan Nihat Ömeroğlu›nun, AKP döneminde kamu denetçisi olduğu da unutulmamalıdır. Bu deneyimler ışığında ‘Demokrasi’ Paketi’ndeki nefret suçları ve inanç özgürlüğü düzenlemeleri, Türk ve Müslüman olmayanlar için ikinci bir TCK 301. madde olabilir ve yaşam tarzlarına müdahalede bulunabilir.

Ermenilerin özörgütlülüğü olarak, 2008 yılından itibaren, anadilde eğitimin bir hak olması ve devlet tarafından sübvanse edilmesi yönünde açıklamalarda bulunduk. Açıktır ki, demokratik kitle örgütleri ve siyasi partilerin dikkatini çekmeye çalıştığımız konulardan biri olan anadilde eğitim, AKP’nin popülist politikalarına terk edilemez

‘Demokrasi’ Paketi ile barış süreci hızlanacak mı?

‘Demokrasi’ Paketi, Kürt sorununda, sürecin ikinci aşamasına denk gelen talepleri içermemektedir. Hükümet kanadından, Kürtlerin ve diğer halkların talepleri “Türkiye toplumu buna hazır değil” denilerek geçiştirilmektedir. Oysa Türkiye haklarından ziyade, hükümet kanadı bu taleplere hazır değildir. Irkçı, şoven ve muhafazakâr ideolojisini kimi zaman doğrudan, kimi zaman da popülist söylemler ile harmanlayan Başbakan Erdoğan’ın attığı her adım, seçimlerde alacağı oyları arttırmaya yöneliktir.

Bir diğer yandan, Yargıtay üyesiyken, Hrant Dink’in ‘Türklüğe hakaret’ davasından aldığı cezayı onaylayan Nihat Ömeroğlu›nun, AKP döneminde kamu denetçisi olduğu da unutulmamalıdır. Bu deneyimler ışığında ‘Demokrasi’ Paketi’ndeki nefret suçları ve inanç özgürlüğü düzenlemeleri, Türk ve Müslüman olmayanlar için ikinci bir TCK 301. madde olabilir ve yaşam tarzlarına müdahalede bulunabilir.

Erdoğan’ın her fırsatta kutsadığı sandık ve temsili demokrasi sistemi, içerisinde seçim barajının da varlığıyla, tüm siyasal görüşleri yansıtmamaktadır. Ayrıca, temsili demokrasi, yurttaşların siyasal anlamda pasifize ve kapitalizmin çıkarları doğrultusunda manipüle edildiği bir tiyatro oyundur! Bu bağlamda, Türkiye›de yerel yönetimlerin demokratik ve özerk bir çerçevede güçlendirilmesi, halkın söz hakkının artması ve karar mekanizmalarında yer alması, özyönetim koşullarının oluşması yönünde önemli bir adımdır. Yerel birimlerde meclis sisteminin oluşturulması, ‘doğrudan demokrasi’ deneyimini arttıracak ve katılımcılığı sağlayacaktır. Ayrıca, konjonktür sonucu ihtimali giderek azalsa da, Suriye’ye ve özellikle Rojava’ya müdahale olasılığı, AKP›nin Kürt sorunundaki bakış açısını göstermektedir.

Nor Zartonk ‘Demokrasi’ Paketi’nin yapım sürecini nasıl değerlendiriyor?

En önemli konu, şüphesiz, demokrasinin toplumsal bir ayağının olmasıdır. Bu bağlamda, kapalı kapılar ardında demokratik bir paket hazırlanmasını beklemek hayalciliktir. Toplumun geniş kesimleri tarafından tartışılmadan kamuoyuna getirilen paketin, adından ziyade, içeriğinin ve ele alınış biçiminin demokratik olması gerekmektedir. Hükümet bürokratları ve AKP›ye yakın çevrelerin kendi aralarında hazırlayacakları anayasa da, ‘Demokrasi’ Paketi de halkların taleplerini karşılamayacaktır. Tüm halklardan emekçilerin katılımına açık olan şeffaf bir süreç, bize gerçek demokrasiyi getirecektir.

Son olarak şu da unutulmamalıdır ki, bu paket, Gezi Parkı Direnişi sonrası ortaya çıkmıştır. ‘Demokrasi’ Paketi, AKP tarafından her ne kadar şaşaalı bir şekilde servis edildiyse de, içinin ne kadar boş olduğu hemen ortaya çıkmıştır. Esas gerekli olan, AKP’nin suni paketleri ya da sözde demokratik anayasası yerine; sosyalistler, halkların demokratik taleplerini toplum nezdinde örgütlemelidir.Geçmişte yaşananlar bize göstermiştir ki, gerçek bir demokrasi, paketler ile değil, “Hak verilmez alınır!” şiarıyla sokaklarda örgütlenmektedir.

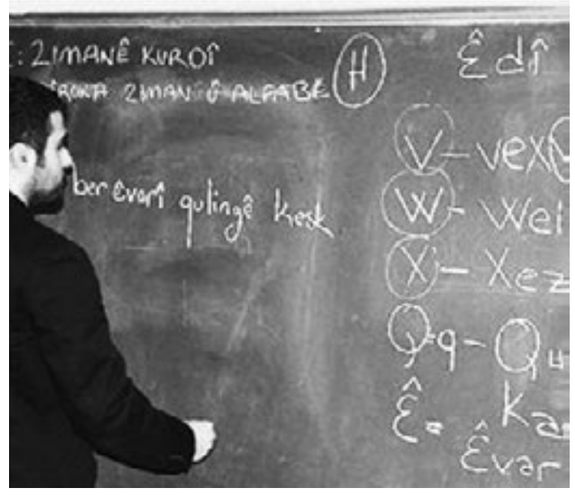

Nor Radyo Yeni Yayın Dönemine Başladı: Bu Daha Başlangıç, Mücadeleye Devam!

*2009'dan yılından beri çok dilli ve alternatif yayıncılığa devam eden **Nor Radyo**, 28 Ekim'den itibaren yeni yayın dönemine başladı.*

17 Ocak 2009 tarihinde **www.norradyo.com** adresinden yayın hayatına başlayan *Nor Radyo* (Ermenice yeni radyo), ezilenlerin kendilerini ifade edebildikleri bir topluluk radyosu olmaya devam ediyor. **Nor Radyo**; 'Dünyanın tüm sesleri birleşin!' sloganından yola çıkarak milliyetçiliğe, cinsiyetçiliğe, militarizme, türcülüğe ve ekolojik tahribata karşı; eşitliği, özgürlüğü, kardeşliği, barışı ve ekolojik yaşamı savunan programlarıyla **28 Ekim Pazartesi** gününden itibaren yeni yayın dönemine başladı.

Gezi Direnişi süresince parktan canlı yayınlar yaparak 'çapulcular'ın gündemini ve taleplerini dinleyiciye aktaran Nor Radyo, ana akım medyanın yayınla(ya) madıklarına ışık tutuyor. Alternatif yayıncılığın yanı sıra, çok dilli programlar ve müzik akışları ile dünyanın tüm seslerini bir araya getiriyor.

ÇOK DİLLİ, ÇOK RENKLİ

Nor Radyo, asimilasyon politikalarıyla Anadolu coğrafyasında yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan dillerin ve kültürlerin bu dönem de uğrak noktası oluyor. Yeni dönemde, Nor Radyo'da kulağımıza çalınacak diller ve lehçeler şunlar:

Ermenice, **Süryanice**, **Kürtçe**, **Pomakça**, **Hemşince**, **Türkçe**, **Adıgece** ve **Çeçence**.

Yeni yayın dönemine sekiz dilli olarak giren olan Nor Radyo'da, bu dönem, ilk kez **Geshro** ile Süryanice de kendine yer buluyor. Süryanilerin toplumsal ve kültürel gündeminin yer aldığı, Ferit Altınsu ve Şabo Boyacı'nın hazırlayıp sunduğu Geshro, Perşembe günleri 21:00-22:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Yeni yayın döneminde Ermenice ve Türkçe olarak yayınlanan **Yerank** ise, klasik müzik, caz ve dünya müziklerinin yanı sıra, çok sesli müziği de dinleyiciyle buluşturuyor. Tais Aliciyan'ın hazırlayıp sunduğu Yerank, Pazartesi günleri 20:00-21:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Yeni yayın döneminde, ayrıca iki yeni Kürtçe program da Nor Radyo'da. Murat Ezer'in hazırlayıp sunduğu **Heval**'de, ülke gündemi konuklarla Kürtçe değerlendirilecek. Türkiyeli bir Ermeni'nin Kürtçe yapacağı Heval, Cumartesi günleri 13:00-14:00 saatleri arasında Nor Radyo'da. Yeni başlayan bir diğer Kürtçe program **Li Cîhanê Guhdarî Dikim**'ı ise Şivan Zeren hazırlayıp sunuyor. Kültür, sanat, müzik ve edebiyatın konu edildiği Li Cîhanê Guhdarî Dikim, Perşembe günleri 23:00-00:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Nor Radyo'da yayınlanan anadil programlarından; Pomakların gündemini konu alan **Pomashki Parle**, Çerkes halklarını ve kültürlerini tanıtan **Nartların Sesi**, Ermenice haftalık yorum programı **Orn e Gantsni**, Hemşince öykülerin ve manilerin paylaşıldığı **Hemşin Öyküleri** de yayın hayatına devam edecek.

NOR RADYO TEMATİK PROGRAMLAR İLE DOPDOLU

Yeni yayın döneminde birçok program ilk defa yayın hayatına başlıyor: Alevilerle ilgili kültürel ve toplumsal gelişmelerin dinleyiciyle buluştuğu, Vedat Kara'nın hazırlayıp sunduğu **Mihman**, Cuma günleri 21:00-22:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Hêvî LGBTİ İnsiyatifi'nin hazırlayıp sunacağı, LGBTİ'lerin sorunlarını, ihtiyaçlarını, çalışmalarını, anlatılmayan hikâyelerini duyuran **Buradayız Aşkım**, Cumartesi günleri 19:00-20:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Sosyal medyada yaptıkları habercilikle 'ötekilerin sesi' haline gelen **Ötekilerin Postası**, kendi adı ve Egemen Arslan'ın sunumuyla yayınlanan program ile Cumartesi günleri 20:00-21:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Rosi Da'nın hazırlayıp sunacağı, dört duvar arasına bedeni sıkıştırılmış olanlar için bir ses, bir avaz olan **Tutsakların Sesi**, Cumartesi günleri 16:00-17:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Yeni medya, sansür, gözetim, internet ve toplumsal hareketler konulu, Şevket Uyanık'ın ve Serhat Koç'un hazırlayıp sunduğu internet programı **Korsan Yayın**, Perşembe günleri 19:00-20:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Misak Tunçboyacı'nın hazırlayıp sunduğu, gündeme farklı bir açıdan bakan **Sesli Meram**, Cuma günleri 22:00-23:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Kültür, sanat ve edebiyat gündemini alternatif bir bakış açısıyla ele alan, Aslı Kırbaş'ın hazırlayıp sunduğu **Sanat Hayat**, Çarşamba günleri 20:00-21:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Bedros Dağlıyan ve Anjel Dikme'nin hazırlayıp sunduğu **İnsana Yolculuk**, Perşembe günleri 23:00-01:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

Dünya halklarının acılarını, sevinçlerini, öfkelerini dillendirdikleri ezgileri dinlediğiniz, Ali Can Elagöz'ün hazırlayıp sunduğu **Ayak Sesleri**, Pazartesi günleri 22:00-23:00 saatleri arasında Nor Radyo'da.

YAYIN HAYATINA DEVAM EDEN PROGRAMLAR

Nor Radyo'nun ve Nor Zartonk'un gündemini aktaran haftalık siyaset programı **Anuşabur**; Cumartesi Anneleri'ni/İnsanları'nı ve onların kayıplarını konu edinen **Cumartesi**; Ermenilerin gündemini yansıtan **Getron**; Ermenice şiir ve şarkıları dinleyeceğiniz **Gatil Mı**, üniversite öğrenci hareketini ve gündemini aktaran **Bal Porsuğu**; medyanın toplumsal cinsiyet politikalarındaki rolünü masaya yatıran **Medyanın Cinsiyeti**; Anadolu'daki ekoloji mücadelelerini yakından takip eden **Ekoloji Mikrofonu**; kadınların gündemini ve var olma çabalarını konu edinen **Gin u Gyank**; kendimize dair buluşmalar gerçekleştirdiğimiz **Namag**; psychedelic ve progressive rock şarkıları ile **Kediotu** da bu dönem Nor Radyo'da yayın hayatına devam ediyor. Radyo tiyatrosunu dinleyici ile buluşturan **Tiradyo** ve Ermenilerin Özgür Radyo'daki sesi **Nor Or** ise tekrar yayınlarıyla dinleyiciyle buluşuyor.

Nor Radyo'yu cep telefonunuzdan dinlemek için *TuneIn* uygulamasını akıllı telefonunuza (Android, iPhone ve Blackberry) yükleyebilirsiniz.

DÜNYANIN TÜM SESLERİ BİRLEŞİN!

www.norradyo.com
twitter.com/norradyo
facebook.com/norradyo

Zorunlu Din Dersi ve Yarattığı Sorunlar

Arican PAKER

Her yıl yapılan Seviye Belirleme Sınavı (SBS) yerine, bu yıl ilk defa yapılan Orta Öğretime Geçiş Sınavı (OGS), beraberinde, hem mağduriyeti, hem de eşitsizliği getirirken, devletin adaletli davranmadığının bir kere daha göstermiş oldu. Öğrenciler, iki gün süren sınavda, ilk gün Türkçe, Matematik ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi; ikinci gün Fen ve Teknoloji, İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve Yabancı Diller derslerinden sınava girdi.

Sınav bizatihi adaletsizlikken, mevcut durumda sorun, 'Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi' dersinin kitapçıklarının dağıtılmasıyla başlıyor. Sınavda, 'Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi' dersinden 20 soru soruldu ve bu sorulardan, Hıristiyan öğrenciler muaf tutuldu. Bu durum, katsayıların hesaplanmasında adaletsizliği doğuruyor. Puanlama, altı dersten sorulan 120 sorudan yapılırken, muaf öğrencilere beş dersten sorulan 100 soru üzerinden değerlendirilecek. Bu uygulamanın telafisi içinse katsayılarla oynanacak. Katsayıların ne yönde değişeceği halen muğlaklığını koruyor, ancak katsayılar ne şekilde değişirse değişsin, puanlamadaki adaletsizliğin önüne hiçbir şekilde geçilemiyor. Din dersi soruları kolay ise, bu dersten muaf olan öğrenciler; zor ise bu dersten sınava giren öğrenciler mağdur edilmiş oluyor.

'Azınlık' statüsündeki okulların müdürleri tarafından, bu durumla ilgili olarak, Milli Eğitim Bakanlığı'na mektup yazıldı, eşitsizliğin telafisi için öneriler sunuldu. Fakat alınan cevap, "Bu sene bir şey yapamayız, seneye düzeltiriz" oldu. Eğitim Bakanı'nın bu konuyla ilgili verdiği cevap da, her konuda birbirinden ilginç açıklamalar yapan hükümet yetkililerinin açıklamaları gibi hiçbirimizi şaşırtmadı. Bakan'ın cevabına rağmen, hem mağdur öğrencilerin velilerinin, hem de okul müdürlerinin tepkileri artarak devam ediyor.

Aslında bu duruma biz, YGS'de sorulan 'Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi' sorularından geçen yıldan aşinayız. Aynı sorunlar geçen sene de yaşanmıştı. Sınavda, bu dersin sorularından muaf olan Hıristiyan öğrencilere, felsefe soruları sorularak bir alternatif yaratılmaya çalışılmıştı.

Din dersi soruları ile felsefe soruları, elbette birbirine denk değildi. Şimdi de OGS'de alternatif sorular sorulsa bile, din dersi sorularıyla ne kadar eşit düzeyde olacağı muğlak. Durum şunu gösteriyor ki, devlet, yaşları kaç olursa olsun, farklı kimlikleri 'ötekileştirme'nin yolunu her zaman buluyor.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin zorunlu olması, birçok dayatmayı da beraberinde getiriyor. Mevcut din dersi eğitimi, ağırlıklı olarak, tek bir dinin tek, bir mezhebine yönelik. Dolayısıyla, farklı inanca sahip öğrencilerin hayatını doğrudan etkileyen bu bir sınavda, çoğunluğa göre soru sorup, çoğunluğun dışında kalan öğrencilerin karşılaştığı sorunlar ve mağduriyetler göz ardı edilemez.

Asıl mesele şu ki, eşit ve adil olmayan, eğitim sisteminin kendisi! Herkes için her yerde, eşit, bilimsel, parasız ve anadilde eğitimin bir hak olması gerekirken, mevcut düzen, eğitimi bir hak olmaktan çıkartıp, hizmet haline getirerek, ticarileştiriyor. Çok çalışanın başarılı olup, çok para kazanacağını iddia eden kapitalizm, aynı şekilde, eğitimde de çok çalışanın başarılı olup, kazanacağı iddiasıyla sınav mekanizmaları yaratıyor. Bu sınav sistemi, çocukların, çocukluğunu yaşayamadan, sokaklarda oynayıp, sosyalleşemeden, sırtlarında ağır çantalarla dershaneye gitmeye mecbur bırakıyor, hayattan soyutluyor. Sınav sistemi, öğrencilerin birbirini rakip görmesine ve hatta çoğu zaman da, ailelerinden gördükleri baskılar yüzünden kendilerini 'yarış atı' gibi hissetmelerine sebep oluyor. Dolayısıyla, bu durum da öğrenciler arasında dayanışmayı ortadan kaldırıyor. Eğitimin ticarileşmesinin bir diğer sonucu ise, varsıl ailelerin çocuklarında sınav ve eğitime dair hiçbir kaygı olmazken, yoksul ailelerin çocuklarında ise stres ve gelecek kaygısı birçok sorunu beraberinde getiriyor. Bir diğer yandan, bu durum, çocuk işçiliğini arttırıyor. Eğitim sisteminde para değil, öğrencilerin eğitim hakkı esas olmalıdır. Yapılan sınavlarda hataların olduğu, cemaate daha yakın öğrencilerin bu hatalarla başarılı olduğu, puanların bakıldığı ilk gün başka, ikinci gün başka görüldüğü bile olup, hesaplamalarda sürekli hatalar olduğunu defalarca gördük. Eğitim sisteminin daha adil ve eşit olması için sınavların kaldırılması önceliğimiz, öğrenciler arasında ayrım yapılmaması, öğrencilere eşit davranılması talebimizdir.

Sonuç olarak, nihai talebimiz elbette ki parasız, bilimsel, eşit ve anadilde eğitimdir; zorunlu din dersi kaldırılmalı, seçmeli hale gelmelidir. Milliyetçi ve nefret söylemleriyle dolu devletin ders kitaplarından kurtulup, küçük yaşlarda başlayan 'ötekileştirme'lerin durmasıdır. Ancak, mevcut durumda sınava dair talebimiz: Kasım ayı sonunda yapılan sınavın iptal edilip, yapılacak yeni sınavda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi sınavının puanlamada bir kıstas olmayıp, sınava giren bütün öğrencilerin bu ders hariç diğer beş ders üzerinden değerlendirilmesidir.

Շուշանիկ Կուրղինյան
1876-1905

Բանուորները

Այդ մե՛նք ենք գալիս՝
Մաշուած բաճկոններ, իւղոտ ու մրոտ,
Տրորուած գտակ, աղտոտ մազերով,
Մեծ մասամբ դեղնած, գծուծ եւ բոկոտ,
Երբեմն տժգոյն, երբեմն անխռով.
Երբեմն քաղցի, լուռ տառապանքի
Սեւ կնճիռների անջինջ կնիքով,
Երբեմն ըմբոստ արհամարհանքի,
Անզուսպ զայրոյթի վրէժի թոյնով.
Դեռ վաղ ծերացած հոգեմաշ ցաւից,
Լոյսի, թարմ օդի տենչանք դէմքերիս
Ու մարդավայել ապրելու յոյսից,
Դեռ խո՛ր վէրքերի կսկիծ սրտերիս՝
Այդ մե՛նք ենք գալիս...
Մենք, բանուորներս՝ տոզած փորերի
Շերտաւոր ճարպի, ոսկու դէզերի
Անվարձ մշակներ...
Մենք, բանուորներս՝ վշտի, արցունքի,
Կիսաքաղց կեանքի, բանտի, աքսորի
Անբաժան ընկեր...
Մենք, բանուորներս՝ ապրելու ահից
Կեանքի շուկայում ստոր վաճառքից
Էժան ծախուածներ...
Ո՛վ մեծ տզրուկներ, մարդկային կեանքի,
Ստեղծագործութեան անարգ խեղդիչներ.
Դո՛ւք փարթամութեան, անառակ տենչի
Քնած խիղճերով թմրած խլուրդներ.
Դո՛ւք, ամօթապարտ գերեզման փորող
Գարշ դահիճներդ սուրբ ազատութեան,
Ձեր նմանների արիւնը լափող,
Բողբոջ յոյսերի դեւեր հոգեհան,
Գուցէ չե՞նք շոյում մեր տանջուած դէմքով
Ձեր նուրբ ջղերը, հոգով քաղցածներ,
Դուք՝ կուշտ մարմիններ։
Չէ՞ որ մեր արեան մի մի կաթիլով,
Աղի ու լեղի թափած քրտնքի,
Դառն արցունքների անվերջ հեղեղով,
Մեր բազուկների հուժկու, ժրաջան,
Կոր թիկունքների, հոգու տագնապով,
Մեր գլխին պատրաստ ամէն մի վայրկեան
Չարաբաստ մահուան անլուր սարսափով
Մնունդ էք առնում,
Ապրում, իւղ կապում...
Եւ վաստակներիս չնչին փշրանքներ
Դժգոհ շպրտում քաղցած ամբոխիս
Կ՝ասես մարդկութեան մենք խորթ զաւակներ.
Դուք՝ վայելչութեան, անարդար կեանքի
ընտիր ըմբիշներ...
Հա՛, մենք ենք գալիս
Դարեւոր վշտի զրկանքի բովից,
Հալածանքների, գարշ ստրկութեան
Մոռացուած խաւից՝
Կրծքով փշրելու փառքը տիրողին,
Գահը բռնութեան, ստրուկի շղթան,
Նոր ուղի հարթել մեր նմաններին,
Արժանի կոչման, հաւասարութեան՝
Այդպէ՛ս ենք գալիս...:

Ո՞վ մնաց մաքուր հայ

Բագրատ Էսդուգեան - Ակօս

Եթէ մի պահ մոռանամ զարմուհիս Հիլտան, որ տասնըութնամեայ եղած օրը փախած էր Ատանացի թուրք երիտասարդի մը, մեր ընտանիքին մէջ չէր պատահած որեւէ կրօնափոխութիւն կամ խառն ամուսնութիւն: Ինձ համար գիտնալու, հասկնալու փորձ մըն էր այս, որուն ալ աւելի պիտի թափանցէի «Մահմետականացած Հայեր»ու համագումարի միջոցաւ:

2 Նոյեմբեր Շաբաթ առաւօտ, համագումարի բացման խօսքերէն ետք, ընդմիջման առաջին պահուն երկու անծանօթներ մօտենալով բարեւեցին ու իսկոյն հարց տուին «Ազպտերցի՞ ես»: Պարզեցի որ Իսթանպուլ ծնած եմ, ինչպէս նաեւ հայրս: Վրայ հասաւ երկրորդ հարցումը՝ «Ի՞նչ է ձեր ազգանունը»:

Անհանգստացայ այս հետաքրքրութենէն: Վերջապէս Ազպտեր կոչուածը գիւղ մըն է, որու հետ մեր կապը խզուած է 98 տարիներ առաջ, ցեղասպանութեան օրերուն: Իմ վարանումս կամ դժկամութիւնս նկատելով, այս անգամ իրենք յայտնեցին թէ Ազպտերցի են, երկար ժամանակ Իսթանպուլ բնակելով հանդերձ չեն ուծացած իրենց բնօրրանէն, նոյնիսկ իրենց կրտսեր եղբայրը դեռ հոն կը բնակի եւ հողագործութեամբ կը զբաղուի: Այս բացատրութիւնները լսելով հարկադրուեցայ պատմել.-

«Մեծ հօրս Մարգարի ազգանունը Չալըքեան էր: Չալըքենց Մարգար ըլլալով կը յիշէին զինք: Այսպէս ալ գրուած է Պալըքլըի գերեզմանատան շիրմաքարին վրայ: Հանրապետութեան իշխանութիւնները երբ նոր ազգանունի օրէնք պարտադրեցին, մերոնք կորսնցուցին Չալըքեանը եւ մեծ հայրս իր հօր՝ Աստիկ անունը ընդունեց իբրեւ մականուն: Ահա այդ Աստիկի սխալ գրանցումն է մեր մականունի Էսդուգ արմատը»:

Խօսակիցներս երկու եղբայրներ են, շուրջ յիսուն-յիսունհինգ տարեկանի երեւոյթով: Աստիկ անունը լսելով նկատեցի թէ խոշորցան իրենց բիբերը: «Աստիկ աղան քու մեծ հայրդ է՞» բացագանչեցին միաբերան: Ճիշդ էր, ես ալ յաճախ լսած էի որ իր անունին կ՛ագուցուէր «աղա» մասնիկը: Իսկոյն ուղղեցին երկրորդ հարցումը «փոապա՞ն էր»: Ճիշդ է, ինչպէս մեր մեծ գիւղագիր Արմտանցի Յակոբ Մնցուրի իր հօր ու հօրեղբայրներով Պէշիքթաշի մէջ, մերոնք ալ ընտանեօք փոապան եղած են Պէպէքի փուռը:

Պետութեան պարտադրած կրկնակի հարկը հատուցելու համար բազմաթիւ հայեր պանդխտութեան ճամբան բռնած, կու գային Պոլիս, կ՛աշխատէին եւ հազիւ տարուայ մէկ կամ երկու ամիսը կ՛անցընէին իրենց հայրենի երկրին մէջ: Այդ դաժան օրապահիկ ապահովելու միջոցը զիրենք փրկեց նաեւ մահէն: Տարագրութեան գործադրուած օրերուն անոնք ապահով էին Պոլսոյ մէջ: Բայց ո՞վ կը համարձակի Տէմիրճիեաններու կամ Չալըքեաններու այրերուն փրկութիւնը բարեբախտութիւն համարել:

Մեծ հայրս Մարգար հազիւ չորս տարիներ ետք Պաղեստինի ճակատէն վերադարձին Հայտարփաշայի կայարանը քեւեկալը Խաչիկին հանդիպելով իմացաւ ցեղասպանութեան արհաւիրքը: Ալ չունէր մայր, կին եւ դուստր: Ինչպէս կը վկայէ Մնցուրի՝ կորած էին «սէմթի մէչհուլ»ի մը ճամբուն: Մարգար բաժնեց Յակոբ Մնցուրիի դժբախտութիւնը, ամուսնացաւ երկրորդ անգամ իր նման ամբողջ ընտանիքը կորսնցուցած որբի մը՝ Եւդոկիոյ Էրպաա գաւառէն Աղաւնի Մութաֆեանի

Իսկոյն ուղղեցին երկրորդ հարցումը «փոապա՞ն էր»: Ճիշդ է, ինչպէս մեր մեծ գիւղագիր Արմտանցի Յակոբ Մնցուրի իր հօր ու հօրեղբայրներով Պէշիքթաշի մէջ, մերոնք ալ ընտանեօք փոապան եղած են Պէպէքի փուռը:

հետ, որմէ ծնաւ հայրս:

Վերջին նիստն ալ աւարտեցաւ: Բազմաթիւ ապրումներ կը թռչին մտքիս մէջ: Դուրս եկանք դահլիճէն: Օրը մթնած է, աշնան հաճելի եղանակ… Մարդիկ տպաւորութիւններ կը փոխանցեն իրարու: Ամենավերջին ելլողները կ՛ըլլանք համալսարանէն: Հազիւ Պէպէքի մօտակայքն ենք երբ բջիջային հեռաձայնս հնչեց: Ազպտերցի եղբայրներն են. «Հօրդ անունը Սմբա՞տ է» հարցուցին:

Յայտնի եղաւ, ես ալ թրքացած եւ իսլամացած հարազատներ ունիմ երկրի հեռաւոր մէկ անկիւնը: Ես ալ մաքուր հայ չեմ այլեւս:

Nor Zartonk Nedir?

Nor Zartonk (Yeni Uyanış); Ermeni halkının öz örgütlülüğüdür. Türkiye Ermenilerinden yola çıkarak, Türkiye ve dünya halklarının eşit, özgür ve kardeşçe yaşamaları için mücadele eder.

Nor Zartonk eşitliği, adaleti ve barışı savunur.

Nor Zartonk halkların kendi kaderlerini tayin hakkını ve enternasyonalizmi savunur.

Nor Zartonk sermayeye karşı emekten yanadır.

Nor Zartonk düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğünü savunur.

Nor Zartonk katılımcı demokrasiyi ve özyönetimciliği savunur.

Nor Zartonk ırkçılığa, milliyetçiliğe, militarizme ve her türlü ayrımcılığa karşıdır.

Nor Zartonk patriarkaya (erkek egemen sisteme), cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığına karşıdır.

Nor Zartonk ekolojik yaşamı savunur ve türcülüğe karşıdır.

Nor Zartonk yaşlıların gençler üzerindeki iktidarı olan gerontokrasiyi reddeder.

Nor Zartonk'ta herhangi bir hiyerarşik yapı ve yöneticilik yoktur.

Ի՞նչ է Նոր Զարթօնքը:

Նոր Զարթօնք հայ ժողովուրդի ինքնակազմակերպուածութիւնն է: Մեկնելով թրքահայութենէն, աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն հաւասար, ազատ ու եղբայրաբար ապրելուն համար կը պայքարի:

Նոր Զարթօնք կը պաշտպանէ հաւասարութիւնը, արդարութիւնը ու խաղաղութիւնը:

Նոր Զարթօնք կը պաշտպանէ ժողովուրդներու ինքնորոշման իրաւունքն ու խաղաղութիւնը:

Նոր Զարթօնք դրամատէրներուն դէմ՝ աշխատողի կողմն է:

Նոր Զարթօնք մտքի, խօսքի եւ կազմակերպուելու իրաւունքը կը պաշտպանէ:

Նոր Զարթօնք կը պաշտպանէ ժողովրդավարութիւնը եւ ինքնավարութիւնը:

Նոր Զարթօնք դէմ է ցեղապաշտութեան, ազգայնապաշտութեան, զինապաշտութեան ու ամէն տեսակ խտրականութեան:

Նոր Զարթօնք դէմ է հայրիշխանութեան, սեռային հակումի կամ ինքնութեան նկատմամբ խտրականութեան:

Նոր Զարթօնք բնապահպան է:

Նոր Զարթօնք կը մերժէ տարեցներուն, երիտասարդութեան վրայ իշխելը՝ «ժէրօնթոքրասի»ն:

Նոր Զարթօնքի մէջ գոյութիւն չունի աստիճանակարգ եւ վարչութիւն:

BARIŞ
peace
aşîtî
Frieden
سلام
PAIX
мир
paz

SINIRSIZ GREV HAKKI
SÖZ BASIN ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ ve
İŞ GÜVENCESİ

HALKLARIN
DEMOKRATİK
KONGRESİ

ANAYASADA
CİNSEL YÖNELİM VE
CİNSİYET KİMLİĞİ TANINSIN
Umuda yolculuk...
Halkların Demokratik Kongresi 3. Genel Kurulu
26 Ekim 2013 Ankara
EMEĞİMİZ, KİMLİĞİMİZ
BEDENİMİZ BİZİMDİR